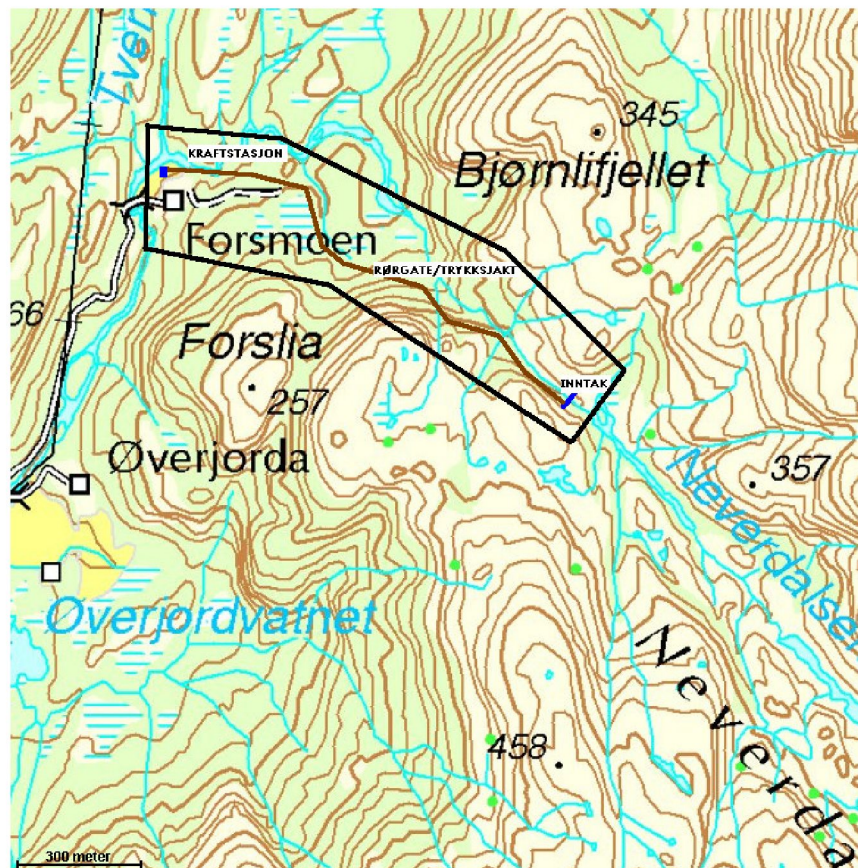

Bergen, 2. februar 2010

Notat om verdibeskrivelser i forbindelse med Neverdalen kraftverk i Vefsn kommune

Viser til kontakt med Torbjørn Sneve angående ferdigstilling av et notat om beskrivelse av ulike temaer i forbindelse med planlagt Neverdalen kraftverk. Rådgivende Biologer AS, ved Bjart Are Hellen og Per Gerhard Ihlen, undersøkte tiltaks- og influensområdet for Neverdalen kraftverk den 16. september 2009. I det følgende gis en verdivurdering basert på dette feltarbeidet, sporlogg og naturtypebeskrivelser etter mal fra Direktoratet for naturforvaltning. Tiltaksområdet ble vurdert ut fra foreliggende planer som eksisterte på undersøkelsestidspunktet (figur 1)

Figur 1. Tiltaksplaner på undersøkelsestidspunktet.

Nedbørfeltet

Nedbørfeltet har utspring i fjellpartiet mellom Grytådalen med Grytåvatnet i sør og Hundålvatnet i øst. I dette området er Stortuva (643-711 moh.) og Hamran (548 moh.) høyeste fjellparti, henholdsvis øst og vest for hoveddalføret. Høyeste fjelltopp totalt befinner seg imidlertid nord i nedbørfeltet; Blåfjellet (753 moh.). Nedbørfeltet har få store innsjøer, men til gjengjeld svært mange pytter og små tjern. Disse befinner seg både langs hoveddalføret og i mer høytliggende områder, spesielt i sør og øst. Største innsjø er Nedre Neverdalsvatnet (252 moh.; 0,03 km²) om lag 1,5 km oppstrøms planlagt inntak. Noe mindre er Øvre Neverdalsvatnet på høydekote 378 m. Gjennom hele Neverdalen renner mange korte, bratte sidebekker inn mot Neverdalselva. Vassdraget drenerer nordvestover mot Forsmoen innerst i Hestdalen og renner ut i havet i Halsfjorden via Hestdalselva.

Klima

Klimaet er i stor grad styrende for både vegetasjonen og dyrelivet og varierer mye fra sør til nord og fra vest til øst i Norge. Denne variasjonen er avgjørende for inndelingen i vegetasjonssoner og vegetasjonsseksjoner. Hele tiltaksområdet ligger i den nordboreale vegetasjonssonen (se Moen 1998), som er dominert av bjørkeskoger med noe innslag av bartrær. Sonen avgrenses mot den klimatiske skoggrensen. Dette innebærer at høyereliggende deler av nedbørfeltet omfattes av den alpine vegetasjonssonen. Nederst er denne sonen karakterisert av blåbærhei, einer- og dvergbjørkkratt og viersamfunn (lavalpin sone), fulgt av en sone dominert av grasheier og snøleier (mellomalpin sone) og øverst en sone som mangler sammenhengende dekke av karplanter (høyalpin sone). Vegetasjonssoner gjenspeiler hovedsakelig forskjeller i temperatur, spesielt sommertemperatur, mens vegetasjonsseksjoner henger sammen med graden av oseanitet, der fuktighet og vintertemperatur er de viktigste klimafaktorene. Influensområdet, og det øvrige nedbørfeltet, ligger innenfor den klart oseaniske seksjonen. Skog dekker mesteparten av tiltaksområdet i nedre del av Neverdalen. Høyere opp i nedbørfeltet er forekomsten langt mer fragmentarisk som følge av vekslende topografi, substratforhold og lokalklima. På gunstige sørvestvendte lokaliteter kan skoggrensa strekke seg opp mot 450 moh.

Kunnskapsstatus

Det er ikke gjennomført ny kartlegging av naturtyper i Vefsn kommune i samsvar med DN-håndbok 13. DNS naturbase (www.dirnat.no) inneholder imidlertid enkelte gamle og/eller ufullstendige data fra kommunen. Ingen naturtyper er tidligere registrert innenfor tiltaksområdet i Neverdalselva eller i umiddelbar nærhet. Naturbasen inneholder heller ikke kartfestet informasjon om verdifulle viltområder, trekkveier eller artsdata fra dette området. Ingen lokaliteter er vernet eller foreslått vernet i tiltaksområdet eller nedbørfeltet for øvrig. Rovbasen (www.dirnat.no) viser spredte registreringer av rovviltskader forårsaket av gaupe, jerv og kongeørn fra de nære omgivelsene til influensområdet, herunder Svartvasselvas nedbørfelt. Ved Brennvollenget like nordvest for tiltaksområdet ble det i 2009 registrert død rein tatt av bjørn (kilde: Helge Mathiassen, nabogrunneier og lokalkjent, tlf. 977 57 149).

Verken Vefsn kommune v/saksbehandler Hans Gunnar Ottervik (telefon 12. april 2010) eller fylkesmannens miljøvernaveiding v/rådgiver Ole Christian Skogstad (e-post datert 13. april 2010) har ytterligere informasjon om biologisk mangfold eller vilt fra tiltaksområdet i Neverdalselva. Det er ikke kjent registrerte forekomster av sensitive arter i dette området. I en rapport (Sæter 1991, del av rapporten *Fisk og fiskemuligheter i småvassdrag med anadrome muligheter*, på Helgeland, rapport 1-91), hvor forholdene i Hestdalselva (betegnelsen på Neverdalselva nedstrøms samløpet med Tverrelva) nevnes spesielt. Hestdalselva er også omtalt i DNS lakseregister, hvor laksebestanden er kategorisert som sårbar p.g.a. smitte av *Gyrodactylus salaris*.

Naturverninteresser

Det er ikke verneområder eller foreslåtte verneområder i influensområdet (se Naturbase DN, www.dirnat.no). I følge Arealisdata på nett inngår heller ikke Neverdalselva i verneplan for vassdrag (www.ngu.no/kart/arealisNGU).

Biologisk mangfold

Røddlistearter

Ved befaringen den 16. september 2009 ble det ikke registrert røddlistearter

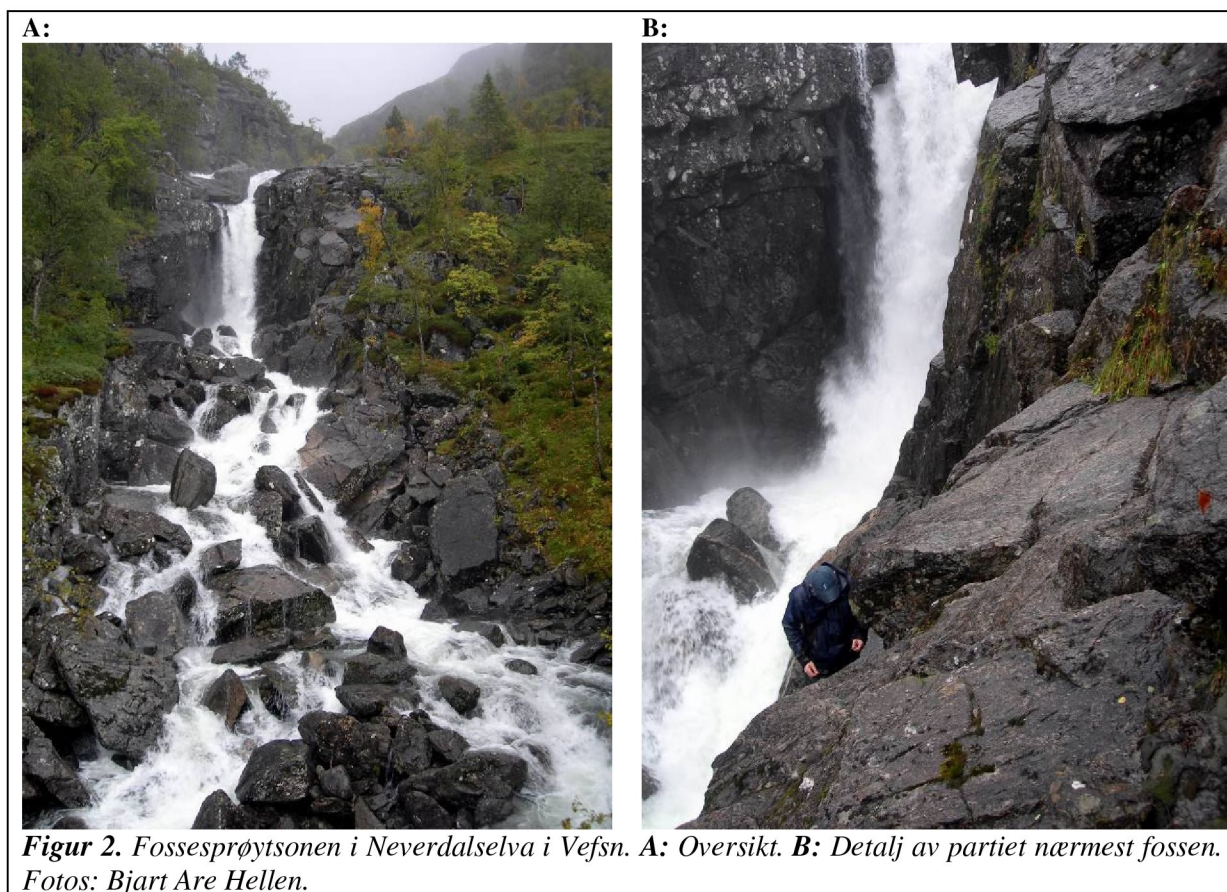
Terrestrisk miljø

Kapitlene om karplanter, moser og lav og om fugl og pattedyr tilsvarer kapitlene om henholdsvis flora og fauna i malen for konsesjonssøknader.

Verdifulle naturtyper

På befaringen den 16. september 2009 ble de to vassdragstilknyttede naturtypene fossesprøytsone (E05) og bekkekløft og bergvegg (F0901) registrert i tiltaksområdet (figur 2 og 4). I tillegg er det gjort en avgrensning av sørvendt berg og rasmark (figur 3), stabil utforming på moserik, grovsteinet blokkmark (B0106). Alle naturtypene er kartavgrenset i figur 5 og beskrevet i eget vedlegg. Her gjengis bare hovedtrekkene. Fossesprøytsonen er karakterisert av flere bratte og vertikale gjel og rikelig med steinblokker i og ved elveløpet. Fossen er såpass kraftig at det meste av bergene og steinene er blankskurte og med en fattig kryptogamflora. Bare vanlige arter ble registrert (se vedlegg), og fossesprøytsonen ble vurdert til lokalt viktig (C-verdi). Bekkekløften ligger omtrent ved høydekote 60 m. Terrenget på sørsiden av bekkekløften skrår bratt ned mot elva, mens terrenget på nordsiden består av tydelige vertikale bergvegger. Området i dalbunnen inneholder spredte steinblokker. Ingen spesielle arter ble registrert, og naturtypen er vurdert som lokalt viktig (C-verdi). Naturtypen sørvendt berg og rasmark, stabil utforming på moserik, grovsteinet blokkmark (B0106), ligger på høydekote 200 m og inneholder vanlige arter (vedlegg). Også denne naturtypen er vurdert som lokalt viktig (C-verdi), noe som gir liten verdi i Korbøl mfl. (2009).

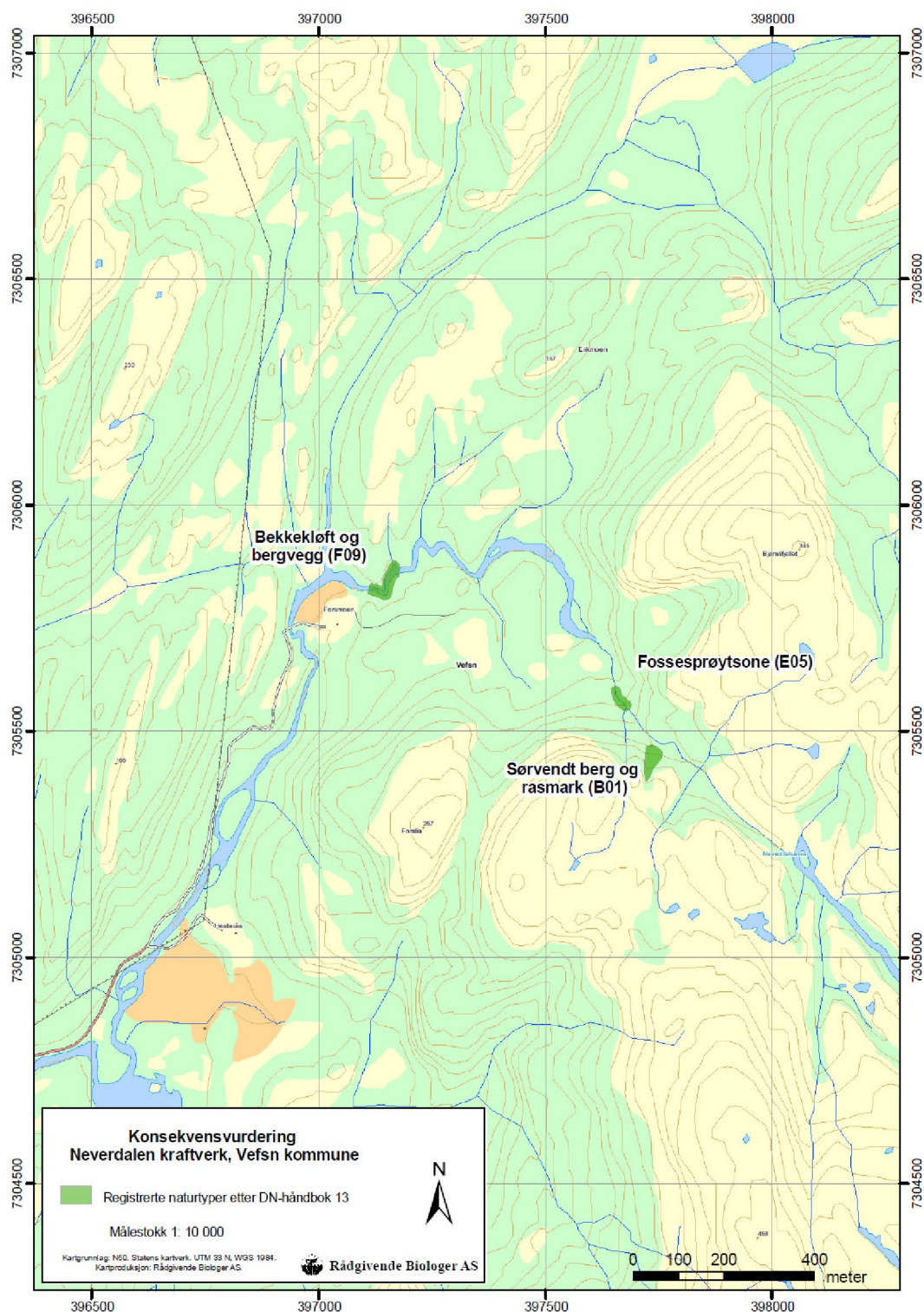

Figur 3. Sørvendt berg og rasmark i Neverdalselva i Vefsn. Foto: Per G. Ihlen.

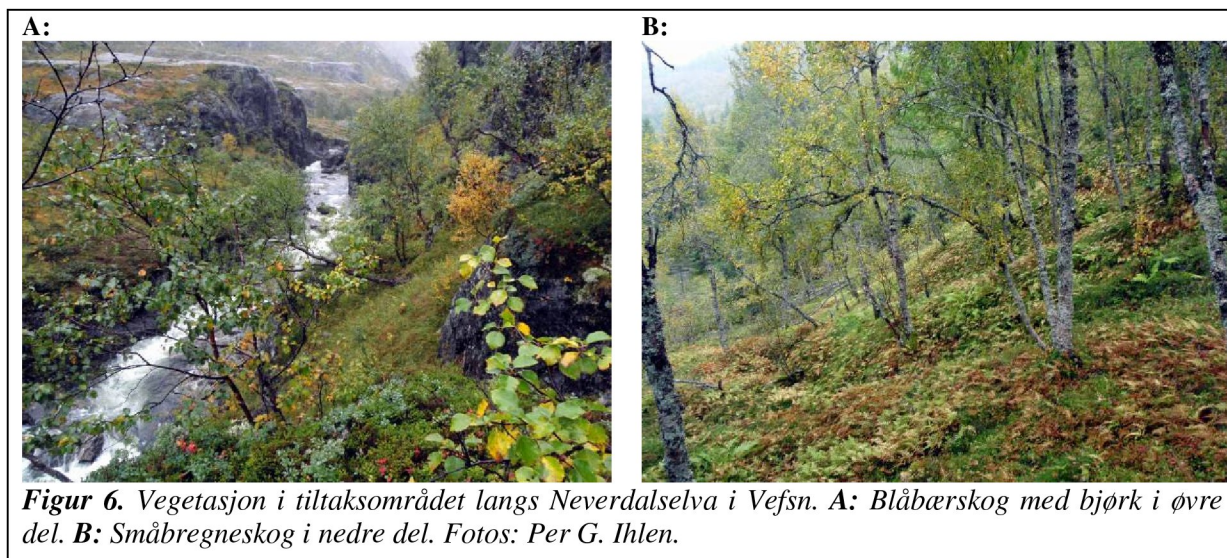
Karplanter, moser og lav

Tiltaksområdets helt øverste del ligger nær den klimatiske tregrensen. Her finnes røsslyng-blokkebærfuruskog (A3) på nordøstsiden av elva og blåbærskog (A4) med bjørk i tresjiktet på motsatt side. Furuskogen inneholder vanlige arter som krebling, rypebær og røsslyng i feltsjiktet og heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*), pigglav (*Cladonia uncinata*) og lys reinlav (*Cladonia arbuscula*) i bunnsjiktet. Fra høydekote 200 m og videre ned dominerer blåbærskogen helt. Karakteristiske karplanter her er tyttebær, blåbær, skrubbær, krebling, stri kråkefot og smyle. Fra området der elva gjør en sving mot vest, om lag høydekote 80 m, kommer det inn noe mer gråor langs elvekanten. Det er ganske småkupert i dette området. Blåbærskogen dominerer fortsatt på toppene, men i sidene ned mot elva er det flere områder med småbregneskog (A5) med bjørk. Vanlige arter her er hengeving og fugletelg (figur 6). Innimellom, på lokalt gunstige lokaliteter, er det i dette området også mer varmekjære arter som hvitbladtistel, mjøduert, bringebær, skogstorkenebb og blåtopp. Det er spesielt ned mot beltet med gråor langs elva at disse artene er vanlige.

Figur 5. Geografisk avgrensning av naturtypene; bekkekløft og bergvegg (F09), fossesprøytsone (E05) og sørvendt berg og rasmark (B01) i Neverdalselva i Vefsn.

På stein nær elva ble følgende fuktighetskrevende arter registrert: Rødmesigmose (*Blindia acuta*), bekkelundmose (*Brachythecium plumosum*), stripefoldmose (*Diplrophyllum albicans*), kølleåmemose (*Gymnomitrium corallioides*), bergfrostmose (*Kiaeria blyttii*), mattehutre (*Marsupella emarginata*), *Porpidia* sp., buttgråmose (*Racomitrium aciculare*) og bekketvebladmose (*Scapania undulata*). Av arter fra noe tørrere steinblokker kan nevnes grynrodbeger (*Cladonia coccifera*), fnaslav (*Cladonia squamosa*), kornbrunbeger (*Cladonia pyxidata*), etasjemose (*Hylocomium splendens*), kystkransemose (*Rhytidiadelphus loreus*), grå fargelav (*Parmelia saxatilis*), sandgråmose (*Racomitrium canescens*), fingersaltlav (*Stereocaulon dactylophyllum*) og skjoldsaltlav (*Stereocaulon vesuvianum*). I bekkekløftens nedre del (figur 5) ble det også registrert oljetrappemose (*Nardia scalaris*), opalnikke (*Pohlia cruda*), *Rhizocarpon jemtlandicum* og brun korallav (*Sphaerophorus globosus*). Sistnevnte er også vanlig i den avgrensa fossesprøytsonen. I fossesprøytsonen vokser ellers ranksnøemose (*Anthelia julacea*), stripefoldmose og prakthinnemose (*Plagiochila asplenioides*). Rasmarken ved høydekote 200 m har en mer tørketålende artssammensetning av kryptogamer med heigråmose, furumose, lys reinlav (*Cladonia arbuscula*), syllav (*Cladonia gracilis*), svartfotreinlav (*Cladonia stygia*) og pigglav (*Cladonia uncinalis*). Naturtypen inneholder også store mengder av brun korallav og den mer oseaniske levermosen storstylte (*Bazzania trilobata*). Epifyttfloraen er generelt fattig og består av vanlige arter i ”kvistlavsamfunnet” (vanlig kvistlav, papirlav, elghornslav, grå fargelav etc.). Bjørk er det dominerende treslaget, men det er verdt å merke seg en stor forekomst av glattvrenge (*Nephroma bellum*) på en storvokst selje ved høydekote 80 m (figur 7A). Enkelte biogeografiske interessante funn ble gjort, for eksempel av skorpelaven *Rhizocarpon jemtlandicum* (figur 7B), som vanligvis vokser i snøleier. Ellers består floraen av vanlige arter.

A:

B:

Figur 7. A: Stor forekomst av glattvrenge (*Nephroma bellum*) på selje ved høydekote 80 m i Neverdalselva i Vefsn. **B:** Skorpelaven *Rhizocarpon jemtlandicum* på berg i bekkeløften. Fotos: Per G. Ihlen.

Akvatisk miljø

Nedenfor planlagt inntak ved ca. høydekote 250 m renner elva først gjennom brattere terreng og stuper utfor fosser og stryk. Her er bunnsubstratet enten grov stein eller blankt berg, med lite begroing. Fra høydekote 140 m til høydekote 100 m renner elven slakere, men er fremdeles stri, og har flere mindre fosser som fragmenterer elven i ulike seksjoner. Bunnsubstratet er varierende og består av for det meste av små og stor stein, men med mindre områder med grus finnes innimellom. Fra høydekote 100 m og ned til høydekote 60 m renner elven roligere, men går tidvis i små stryk. Et par steder snevrer elven seg sammen og renner utfor fosser. Substratet er variert, men flere områder med småstein og grus finnes og gir gode gyteforhold for fisk.

Ved Forsmo ligger Forsmoforsen, som er endelig vandringshinder for oppvandrende anadrom fisk. Hestdalselva er anadrom nedenfor Forsmoforsen. Lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* ble påvist i 2002. Siden har det vært forsøkt med behandling, men parasitten har kommet tilbake og ny behandling av vassdraget er under planlegging.

I innsjøen ovenfor planlagt inntak er det tette bestander av småfallen aure. Også i elven på berørt strekning er det relativt mye småaure (Helge Mathiassen, pers. medd.). I forkant av Rotenonbehandling i vassdraget i 2003 ble det bare påvist aure oppstrøms Forsmoforsen (Rapport om behandling av Vefsnregionen). Hestdalselva nedstrøms Forsmoforsen er i lakseregisteret satt i kategori 3a, sårbar; nær tålegrensen, mens sjøaurebestanden er plassert i kategori 4a; redusert. Det ble høsten 2007 gjennomført behandling med aluminium i Hestdalselva. Høsten 2008 ble det lagt inn rogn fra ca 10 lakseparr fra elven, og det var planlagt ytterligere fangst av stamlaks for stryking også i 2009. Rognen blir brukt til produksjon av stamlaks i genbanken, og skal være grunnlaget for et utsettingsmateriale av laks som skal tilbakeføres til elvene etter behandling.

Verdifulle lokaliteter

Det er ingen prioriterte naturtyper knyttet til strekningen med fraført vann. Nedenfor avløpet fra kraftstasjonen er vassdraget anadromt. Området helt opp til Forsmoforsen er gyteområde for sjøaure og laks, som er viktige fiskearter. Dermed blir denne delen en prioritert lokalitet.

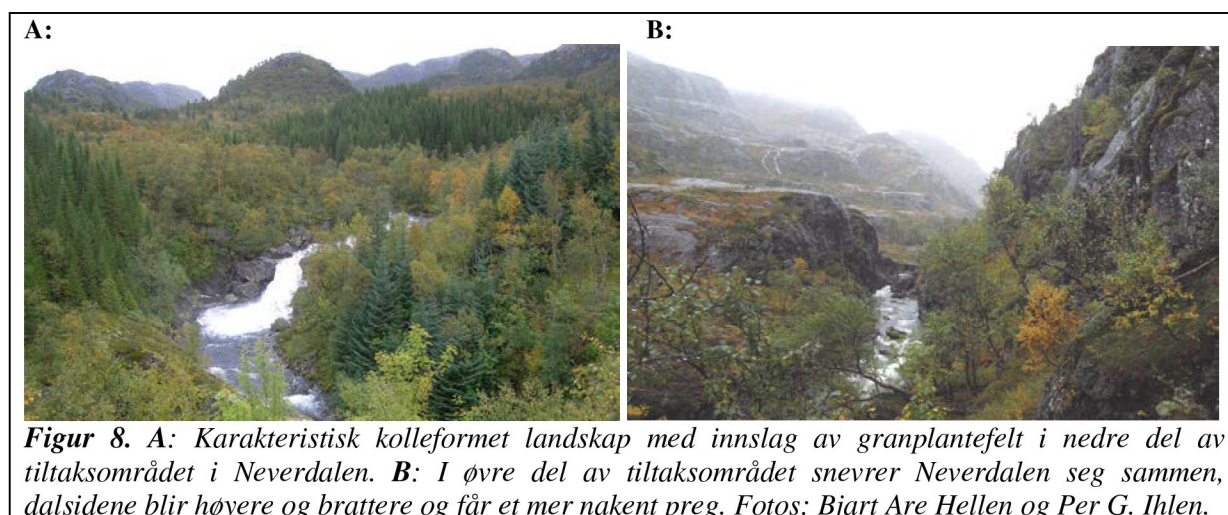
Fisk og ferskvannsorganismer

Det foreligger ikke vannkvalitetsmålinger fra Neverdalselva, men det antas ikke at vannkvaliteten er spesiell eller på noen måte begrensende for det biologiske mangfoldet som er typisk for regionen. Den anadrome sterkningen i vassdraget er omtrent 3,5 km lang opp til absolutt vandringshinder i Forsmoforsen, og totalt elveareal er anslått til 65.000 m² (Sæter 1991). Sæter (1991), anslø smoltproduksjonen i vassdraget til ca. 2 500 pr. år. Det var tidligere livskraftige bestander av laks og sjøaure, mens laksebestanden nå er nær tålegrensen. I Nedre Neverdalsvatnet, er det både røye og aure (Vannmiljø).

Landskap

De naturgeografiske og de kulturelle prosessene er årsakene til de regionale karaktertrekkene, som skiller ulike landsdeler og regioner fra hverandre. Hele tiltaksområdet, og store deler av influensområdet, i Neverdalselva ligger lengst sør i landskapsregion 32; Fjordbygdene i Nordland og Troms, underregion 32.1; Velfjorden/Vefsnfjorden (se Puschman 2005, NIJOS-rapport 10). Landskapet i denne regionen er preget av fjordmunninger med brede, forgrenede løp, som ytterst danner et øy- og halvøylandskap. Typisk er ellers korte vassdrag, og at fjordene stort sett mangler store fossefall i kulissene. Bjørkeskog dominerer i hele regionen, mens gråor vokser på leirjord og elvebanker. Det finnes også flere granplantninger. Jordbruksområdene ligger spredt og er varierte. Neverdalen følger en markert sørøst-nordvestgående sprekkestruktur i berggrunnen og er derfor smal i bunnen og har bratte dalsider. De høyeste fjelltoppene omkring Neverdalen er Blåfjellet (753 moh.) og Stortuva (711 moh.) i nordøst og Hamran (548 moh.) og et navnløst fjellparti (665 moh.) i sørvest. I midtre del av tiltaksområdet vider Neverdalen seg ut i møtet med dalføret langs Tverrelva, som kommer inn fra nordøst og fortsetter videre langs Hestdalselva mot Halsfjorden i sørvest. Omkring samløpet mellom de to elvene preges landskapet av flere kolleformete fjelltopper (se figur 8), hvorav Bjørnlifjellet (345 moh.), Forslia (254 moh.), Rundhumpen (273 moh.) og Breiskardtindan (over 220 moh.) rager høyest. Det finnes også mye skog i dette området, inkludert plantefelt med gran. Skred- og forvittringsjord opptrer under bratte fjellskrenter. I nedre del av tiltaksområdet finnes også breelv- og elveavsetninger og partier med torv og myr. Nedbørfeltet som helhet har lite innsjøareal. Størst er Øvre og Nedre Neverdalsvatnet (hhv. høydekotene 378 m og 252 m), som begge befinner seg i hoveddalføret langs Neverdalselva. Omkring høydekote 150 m ligger et markert fossefall (se figur 8). Nedbørfeltet oppstrøms planlagt inntaksdam tilhører landskapsregion 35; Lågfjellet i Nordland og Troms, underregion 35.7: Hundålvassfjellan. Karakteristisk for denne regionen er store, sammenhengende snaufjellsområder.

Samlet sett vurderes landskapet langs Neverdalselva til klasse B; typisk landskap for regionen, landskap med normalt gode kvaliteter, men ikke enestående.

Figur 8. **A:** Karakteristisk kolleformet landskap med innslag av granplantefelt i nedre del av tiltaksområdet i Neverdalen. **B:** I øvre del av tiltaksområdet snevrer Neverdalen seg sammen, dalsidene blir høyere og brattere og får et mer nakent preg. Fotos: Bjart Are Hellen og Per G. Ihlen.

Landbruk

Jordbruksområder

Ved Forsmoen nederst i tiltaksområdet ligger et nedlagt småbruk. I tilknytning til dette bruket finnes et mindre jordbruksareal ned mot elveløpet som har vært nyttet til grasproduksjon. Tilsvarende areal finnes også like vest for samløpet mellom Neverdalselva og Tverrelva. Det er ikke husdyrhold i området lenger, men det beitet sau i utmarka inntil for 20-30 år siden.

Skogbruksområder

Nedre og midtre del av tiltaksområdet er skogdekt. Bjørkeskog dominerer, men det finnes også noe plantet gran. Langs vassdraget i dalbunnen opptrer ellers gråorskog, og i mer tørre partier i høyden finnes litt furu. Ikke tresatte områder er i hovedsak torv og myr. Skogen utnyttes lite i dag. Det er ikke utarbeidet bonitetskart for dette området. Det er anlagt landbruksvei ca. 400 m mot øst fra småbruket.

Figur 9. Jordbrukslandskapet ved Forsmoen i nedre del av tiltaksområdet ligger i dag brakt. Fotos: Bjart Are Hellen.

Utmarksressurser

Informasjon om utmarksressursene er i hovedsak gitt av Helge Mathiassen, som er nabogrunneier. Utmarksressursene i influensområdet er i dag knyttet opp mot utøvelse av jakt, fiske og bærplukking. Utmarksbeite av sau opphørte for 20-30 år siden, men det beiter fortsatt tamrein innenfor tiltaksområdet og det øvrige nedbørfeltet. Fiske har forholdsvis lite omfang oppstrøms Forsmoforsen, som er vandringshinder for anadrom fisk i Hestdalselva. I Neverdalselva finnes relativt mye småaure. Også innsjøene høyere opp i nedbørfeltet har tette bestander av småfallen aure. Det jaktes elg og litt rype i området. Rypejakta foregår i høyereliggende områder. Elgjakta utøves av lokale grunneiere og omfatter for tiden fem dyr. Det selges ikke jaktkort eller fiskekort, og det finnes ingen hytter, jaktbuer eller fiskebuer i området. Av bær plukkes det litt molte, blåbær og tyttebær.

Brukerinteresser

Det foregår noe turaktivitet i tiltaksområdet langs Neverdalselva og i det øvrige nedbørfeltet. Omfanget er likevel forholdsvis beskjedent, spesielt vinterstid. Området har fine naturkvaliteter, men er ikke storslått sammenlignet med øvrige tilbud i regionen. Tilgjengeligheten er gjennomgående dårlig, selv om de nedre partiene kan nås med bil. Stien gjennom Neverdalen holder relativt lav standard, men dette dalføret er blant de få i området som er lett framkommelig vinterstid. Det finnes ingen hytter, jaktbuer eller fiskebuer i området. Lokalbefolkningen plukker litt bær og utøver elg- og rypejakt. Fiske ovenfor anadrom strekningen i Hestdalselva har beskjedent omfang.

Reindrift

For å informere om prosjektet og undersøke reindriftingsinteressene i influensområdet, ble det 23. april 2010 sendt en skriftlig forespørsel til Reindriftingsforvaltningen i Nordland. I svarbrevet datert 3. mai 2010 (Vedlegg 5) opplyses det at tiltaket berører Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Distriktet består av fem driftsenheter med et samlet reintall på 2 032 dyr i vårflokk pr. 31. mars 2008. Det drives i to siidaer både sommer og vinter. Vestre siida har vinterbeiter på Sømna, Brønnøy, Vevelstad, sørlige deler av Alstahaug og nordvestlige deler av Vefsn kommuner – som inkluderer Neverdalen. Barmarksbeitene befinner seg i de høyere delene av Vevelstad og Vefsn vest for E6. I forhold til reindriftingsinteresser ligger nedre del av tiltaksområdet langs Neverdalselva innenfor vinterbeite 2, mens øvre del, dvs. selve Neverdalen, befinner seg innenfor vårbeite 2. De høyeste fjellpartiene øst og sør for dalføret er avmerket som vårbeite 1. Øst for Blåfjellet går en drivingslei mellom Hundålvatnet og Oppland. Driftsleder Inkeri Eira Fallås i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt understreker i telefonsamtale 14. mai 2010 at store deler av tiltaksområdet befinner seg innenfor viktig vinterbeiteland, som er en minimumsfaktor når det gjelder reinbeite i dette distriktet. Det er lite snø her, og beitene "låses" sjelden av isdekke. I tillegg er det lite forstyrrelser og generelt lavt konfliktnivå i forhold til andre brukerinteresser i dette området. Neverdalen er for øvrig ett av få dalfører i dette distriktet hvor det vinterstid er mulig å passere opp og ned med snøscooter.

Vennlig hilsen

Bjart Are Hellen

Per G. Ihlen

KILDER

Muntlige kilder / e-post

Inkeri Eira Fallås, distriktsleder i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, tlf. 75 18 97 07 - 950 64 609

Ole Christian Skogstad, Fylkesmannen i Nordland, miljøvernavdelingen, tlf. 75 53 15 98

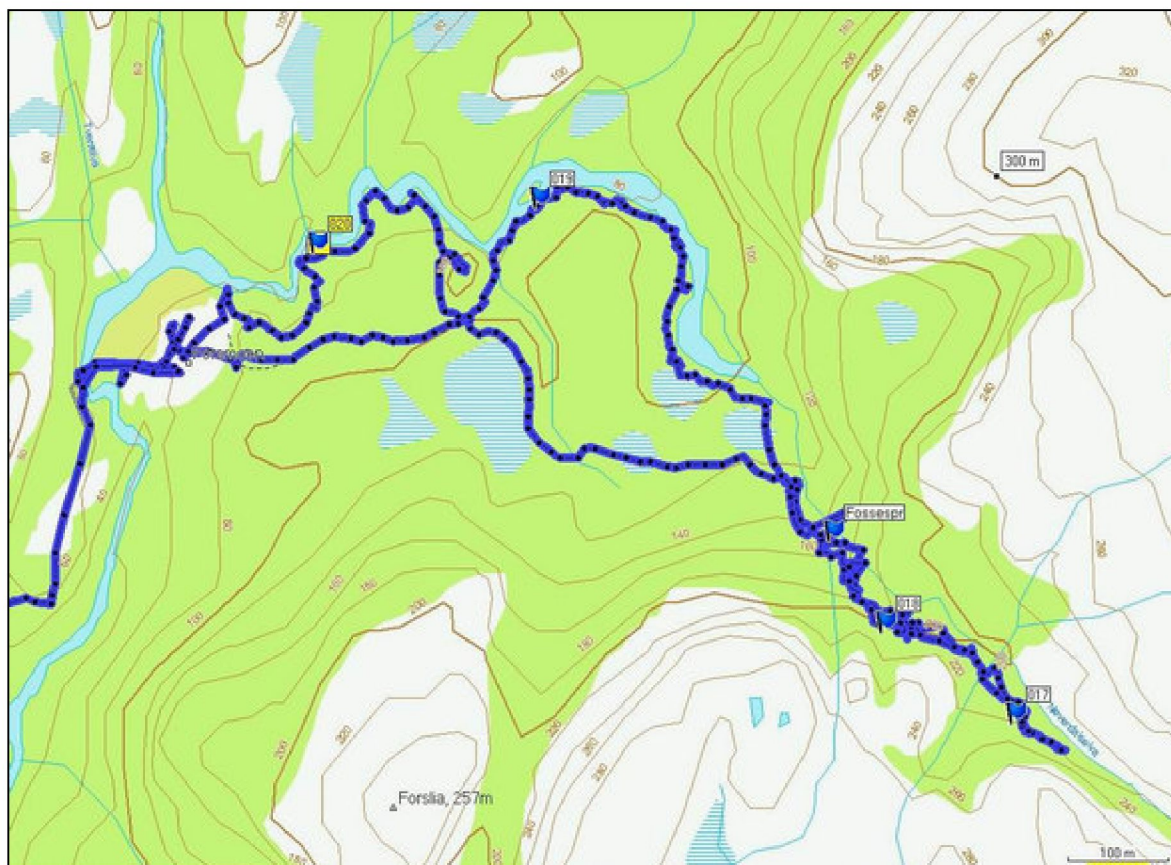
Helge Mathiassen, nabogrunneier og lokalkjent, tlf. 977 57 149

Hans Gunnar Otervik, rådgiver plan og utvikling, Vefsn kommune, tlf. 75 10 18 09

VEDLEGG

VEDLEGG 1: SPORLOGG NEVERDALSELVA FOR PER G. IHLEN OG BJART ARE HELLEN DEN 16. SEPTEMBER 2009

VEDLEGG 2: BESKRIVELSER AV NATURTYPER

Neverdalen	Bekkekløft og bergvegg, utforming bekkekløft - F0901
------------	---

Geografisk sentralpunkt: UTM (WGS84): 33W 397156 7305825
Feltregistrert av: Per G. Ihlen, 16. september 2009

Generelt: Lokaltiteten sør for Forslia Neverdalen ligger ved Forsmoen i Vefsn kommune i Nordland. I øvre del er bekkekløften er sørvendt og deretter vender den brått mot vest. Den ligger omtrent ved høydekote 60 m (ved elva) langs hele strekningen. Terrenget på sørsiden av bekkekløften skråer bratt mot elva, ofte med ustabile jordmasser, mens terrenget på nordsiden består av tydelige vertikale bergvegger. Området i dalbunnen, og i og ved elva, inneholder spredte steinblokker.

Karakteristiske arter: Vegetasjonen domineres av blåbærskog (A4), men inneholder også et lite granplantefelt. Karakteristiske karplanter her er blåbær, skrubber, stri kråkefot, fugletelg og smyle. På stein og berg nær Neverdalselva ble følgende fuktighetskrevende arter registrert: bekkelundmose (*Brachythecium plumosum*), gaffellav (*Cladonia furcata*), stripefoldmose (*Diplophyllum albicans*), kulleåmemose (*Gymnomitrium coralloides*), mattehutte (*Marsupella emarginata*), oljetrappemose (*Nardia scalaris*), opalnikke (*Pohlia cruda*), *Porpidia sp.*, buttgråmose (*Racomitrium aciculare*), sandgråmose (*Racomitrium canescens*), *Rhizocarpon jemtlandicum*, bekkevebladmose (*Scapania undulata*), brun korallav (*Sphaerophorus globosus*), steinsaltlav (*Stereocaulon botryosum*) og skjoldsaltlav (*Stereocaulon vesuvianum*).

Verdivurdering: Den avgrensede bekkekløften er liten i utstrekning og inneholder få arter der ingen er rødlista. Funnet av skorpelaven *Rhizocarpon jemtlandicum* er biogeografisk litt interessant. Skogen er ung og har også innslag av granplantefelt. Bekkekløften vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Trusler og skjøtsel: Truslene mot bekkekløften er først og fremst kraftutbygging og granplantefeltet, som også ser ut til å spre seg. Kraftutbygging medfører redusert vannføring på elvestrekningen og derfor er det viktig å opprettholde en minstevannføring. På sikt vil det også være positivt for bekkekløften av granplantefeltet felles.

Neverdalselva	Fossesprøytsone, moserik utforming (E0501)
---------------	--

Geografisk sentralpunkt: UTM (WGS84) 33 W 397683 7305547
Feltregistrert av: Per G. Ihlen & Bjart Are Hellen 16. september 2009.

Generelt: Lokaltiteten ligger sør for Forslia i Neverdalen og renner forbi Bjørnlifjellet og ned til Forsmoen i Vefsn kommune i Nordland. Naturtypen ligger omtrent på høydekote 150 m. Terrenget er bratt, og fossesprøytsonen er nordvestvendt. Det er flere bratte gjel ned mot selve fossen og det er relativt skyggefullt helt nede ved fossen og elva. Berggrunnen er fattig og består av glimmergneis. Det er også mye løs og delvis stor stein fra fjellsidene som har samlet seg opp nær elveløpet.

Karakteristiske arter: Vegetasjonen i området rundt fossesprøytsonen består av blåbærskog (A4) med bjørk som det dominerende treslaget. Selve fossen har et høyt fall og slår kraftig ned i berget, noe som har medført at det er omtrent fritt for karplanter, moser og lav i selve fossesprøytsonen. Det meste består av blankskurt berg. På grunn av stor risiko ved å ferdes her (bratte og glatte fjellsider samt mye

stor og ustabil vippestein), ble det bare tatt enkle stikkprøver av floraen. Av karplanter på berget i fossesprøytsonen ble rosenrot, fjellmarikåpe, fjellsyre og rødsildre registrert. Av kryptogamer på berg ble følgende arter funnet: ranksnømose (*Anthelia julacea*), rødmesigmose (*Blindia acuta*), stripefoldmose (*Diplophyllum albicans*), etasjemose (*Hylocomium splendens*), mattehutmose (*Marsipella emarginata*), prakthinnemose (*Plagiochila asplenoides*), heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*), brun korallav (*Sphaerophorus globosus*), steinsaltlav (*Stereocaulon botryosum*) og skjoldsaltlav (*Stereocaulon vesuvianum*).

Verdivurdering: Den avgrensa fossesprøytsonen er liten i utstrekning, men fossen har et relativt høyt fall. Videre er det en artsfattig kryptogamflora og ingen kjente rødlisteforekomster. Fosserøyken slår mest i berget og det dannes ikke typisk fosseng. Lokaliteten vurderes verdien som lokal viktig (C-verdi).

Trusler og skjøtsel: Truslene mot fossesprøytsonen er først og fremst redusert vannføring i forbindelse med kraftutbygging. I slike tilfeller er det derfor viktig å opprettholde en minstevannføring.

Neverdalselva	Sørvendt berg og rasmark, stabil utforming på moserik, grovsteinet blokkmark (B0106)
---------------	--

Geografisk sentralpunkt:
Feltregistrert av:

UTM (WGS84) 33 W 397732 7305454
Per G. Ihlen, 16. september 2009.

Generelt: Lokaliteten ligger sør for Forslia i Neverdalen ved høydekote 200 m og vender mot nordøst ned mot Neverdalselva (Vefsn kommune). I følge DN-håndbok 13 (2007) inneholder nord- og østvendte rasmarker oftest skog, og bør derfor kartlegges under hovednaturtypen skog, men siden det er et lite utviklet tresjikt på denne lokaliteten, klassifiseres naturtypen som rasmark. Terrenget har en bratt helning og består av relativt store steinblokker. Naturtypen er naturlig avgrenset av bratte bergvegger på begge sider. Berggrunnen er fattig og består av glimmergneis.

Karakteristiske arter: Vegetasjonen i området rundt naturtypen består av blåbærskog (A4) med spredte bjørke- og rognetrær. Det er lite karplanter i feltsjiktet, for eksempel krekling, stri kråkefot, blåbær og smyle. Bunnsjiktet derimot er velutviklet. Heigråmose (*Racomitrium lanuginosum*) dominerer, men også furumose, storstylte (*Bazzania trilobata*), lys reinlav (*Cladonia arbuscula*), syllav (*Cladonia gracilis*), svartfotreinlav (*Cladonia stygia*), pigglav (*Cladonia uncinatis*), brun korallav (*Sphaerophorus globosus*), grå fargelav (*Parmelia saxatilis*) og skjoldsaltlav (*Stereocaulon vesuvianum*) finnes i store mengder.

Verdivurdering: Den avgrensa rasmarken er liten i utstrekning og er relativt artsfattig og uten rødlisteforekomster. Den vurderes derfor som lokal viktig (C-verdi).

Trusler og skjøtsel: Truslene mot naturtypen er først og fremst arealbeslag. Det er derfor viktig at planlagte veier, stier etc. legges utenom naturtypen.

VEDLEGG 3: BREV FRA REINDRIFTSFORVALTNINGEN

Nordlánda boazodoallohálddahus
Báatsoe-burriej reereme Nordlaantesne
Reindriften Nordland

Rådgivende Biologer AS
Bredsgården, Bryggen
5003 BERGEN

Din çuj./Deres ref.:

Min çuj./Vår ref.:
2010/1247 / 6562/2010/ SB/ 482

Dátton/Dato:
03.05.2010

Reindriften interesser i forbindelse med konsekvensutredning for 4 småkraftverk i Grane og Vefsn kommuner i Nordland.

Viser til deres brev av 23.4.2010.

Gluggvasselva, Grane

Distrikt: Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt
Kontaktperson: Torstein Appfjell, tlf 751 81 455/905 07 332

Juvika, Vefsn

Distrikt: Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt
Kontaktperson: Inkeri Eira Fallås, ~~Neverdalen, Vefsn~~

Neverdalen, Vefsn

Distrikt: Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt
Kontaktperson: Inkeri Eira Fallås, tlf 751 89 707/ 950 64 609

Svartvasselva, Grane

Distrikt: Røssåga/Toven reinbeitedistrikt
Kontaktperson: Ole Martin Renberg, tlf 414 36 978

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt
Antall driftsenheter: 5
Reintall: 2032 (pr. 31.03.2008)

Drives i to siidaer (driftsgrupper) både sommer og vinter. Vestre siida har vinterbeiter på Sømma, Brønnøy, Vevelstad, sørlige deler av Alstahaug og nordvestlige deler av Vefsn. Barmarksbeitene er i de høyere delene av Vevelstad og Vefsn vest for E6. Østre siida har vinterbeiter i Brønnøy og nordlige deler av Bindal kommune. Barmarksbeiter er i Grane og vestlige deler av Hattfjelldal kommune.

Ádreassa - Adresse
Sjøgt. 78
8200 Fauske

Telefovdna - Telefon
75600260
www.reindriften.no

Telefáksa - Telefaks
75600261

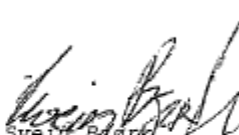
Røssåga/Toven reinbeitedistrikt
Antall driftsenheter: 3
Reintall: 1003 (pr. 31.03.2008)

Drives i to siidaer. Røssåga-siida har barmarksbeiter i Hemnes og nordlige deler av Vefsn og Hemnes kommuner. Vinterbeitene er hovedsakelig i Dønna, Herøy og Alstahaug kommuner. Toven-siida har barmarksbeiter i Leirfjord og Vefsn kommuner. Vinterbeitene er i de samme områdene som Røssåga-siida, men også noe i Leirfjord kommune.

Reindrifftsforvaltningen har ikke kapasitet til å gå nærmere inn på hvert enkelt kraftverk. Det tilrådes at det tas direkte kontakt med distriktet for detaljert informasjon om reindriftens bruk av de enkelte områdene.

Med hilsen

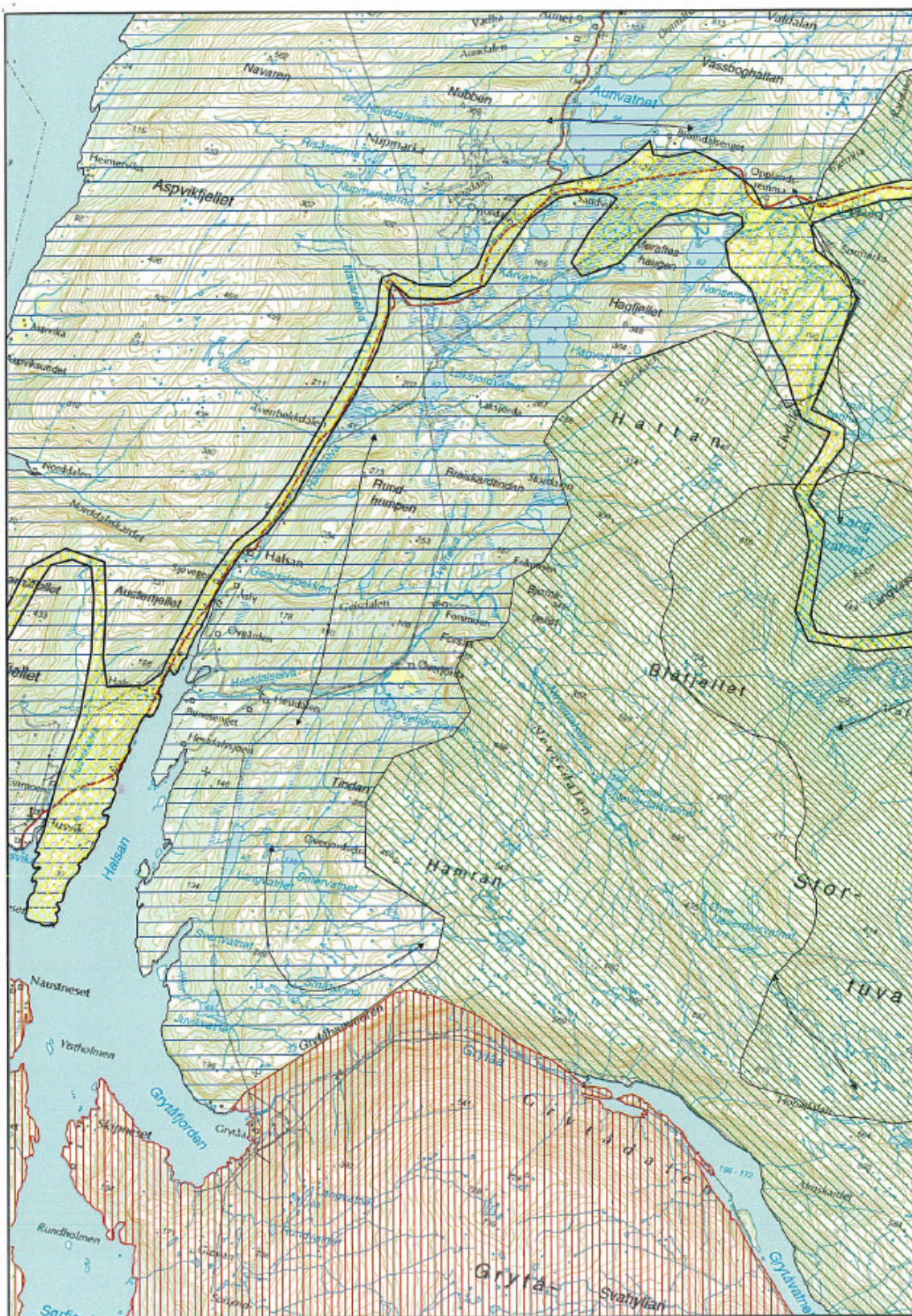
Ing-Lill Pavall
Reindrifftsagronom

Svein Bjørk
Førstekonsulent

Vedlegg:
Arealbrukskart for rein (i A4-format 1:50000)
Tegnforklaring

Reindrittens arealbrukskart - område Neverdalen, Vetsn kommune

Reindriftsforvaltningen Nordland 03.05.10